

Bellashuv.uz – Barcha fanlardan testlar banki

X SINIF ONA TILI VA ADABIYOTI TEST I VARIANT

1. O'zbek tilida so'zlovchilar yer yuzida necha kishini tashkil etadi?
Mumtoz she'riyatimizda uchraydigan "begona bayt" tushunchasini izohlang.
A. Biror shoir g'azaliga nazriy bog'lanib, uning aynan ko'chitirib olingan birinchi bayti
B. Maqta'dan oldingi bayt
C. Lirik chekinish, ya'ni she'r mavzusidan bir oz chetlashtirilgan bayt
D. G'azalning oxirgi bayti
2. Uyushiq bo'lakli gap berilgan qatorni aniqlang
A. Birni birov beradi ,ko'pni mehnat beradi B. Butun zamin larzaga keldi
C. Ilk bahor shamollari yoqimli esadi D. Saida goh kuyunib, goh achinib gapirib berdi
3. Adabiy til me'yoridan tashqari hisoblangan birlikni belgilang.
A. Milliy til B. Xalq shevalari
C. Oddiy so'zlashuv tili D. Badiiy uslub
4. "Haq berilmas, olinur" degan jumla kimga tegishli?
A. Abdulla Qodiriy B. M. Behbudiy
D. Alisher Navoiy C. Islom Karimov
5. "Har kimdagi bo'lsa qanoat, g'am yo'q" degan parcha Alisher Navoiyning qaysi asaridan olingan?
A. "Nazm ul-javohir" B. "Hayrat ul-abror"
C. "Majolis un-nafois" D. "Saddi Iskandariy"
6. "O'zbek tili-o'zbek xalqining ma'naviy mulki" fikr kimga tegishli?
A. Abdulla Avloniy B. Sirojiddin Sayyid
C. Islom Karimov D. Abdulla Qodiriy
7. G'o'ch so'zining ma'nosi berilgan qatorni aniqlang?
A. Pir yoki eshon B. Dushman yoki g'anim
C. Mard yoki botir D. So'fiylar
8. "Ko'p yashagin, ko'p yilgacha o'lmagin.
Yaxshilikni ko'rmagin, yomonlikni ko'rmagin" Ushbu bayt "Rustamxon" dostonidagi qaysi personaj tilidan aytilgan?
A. Rustam B. Xuroyim
C. Ximcha D. Sultonxon
9. Mumtoz she'riyatimizda uchraydigan "begona bayt" tushunchasini izohlang.
A. Biror shoir g'azaliga nazriy bog'lanib, uning aynan ko'chitirib olingan birinchi bayti
B. Maqta'dan oldingi bayt
C. Lirik chekinish, ya'ni she'r mavzusidan bir oz chetlashtirilgan bayt
D. G'azalning oxirgi bayti
10. Sultonxon Qurudum mamlakatidan necha yilda keldi?
A. 15 yil B. 17 yil D. 14 yil C. 13yil
11. Adabiy tilning yozma shaklga xos bo'lib, muayyan nutqiy qolip, qat'iy odat tusiga kirib qolgan shakllarga ega bo'lgan nutq uslubi qaysi?
A. Badiiy B. Rasmiy
C. Publitsistik D. So'zlashuv
12. To'nyuquq bitiklari qachon bitilgan?
A. 1980-yil B. 1897-yil
C. 1697-yil D. 1796-yil
13. Funktsional bo'yoqdor so'zlarni toping.
A. Inson, bashar B. Jamol, bashara
B. Jujuq, bag'rim D. Kun, tun
14. Ijobiy va salbiy munosabatlarni ifodalovchi uslubiy bo'yoqni toping?

Bellashuv.uz – Barcha fanlardan testlar banki

- A. FunkSIONAL bo'yoq B. Emotsional-ekspressiv bo'yoq
C. Tasviriy ifoda D. Barcha javoblar to'g'ri
15. Huroyimni qutqargan Rustam qaysi tog'dan qo'nim topgan?
A. Polopon B. Hukumu
C. Bobotog' D. Bahra
16. Mumtoz adabiyotdagi tuyuq janrining asosini qanday so'zlar tashkil etadi?
A. Ma'nodosh so'zlar B. Shakldosh so'zlar
C. Paronim so'zlar D. Uyadosh so'zlar
17. Badiiy uslubda qo'llangan shevaga oid unsurlar nima maqsadga xizmat qiladi?
A. Uslubiy-estetik maqsadga xizmat qiladi. B. Adabiy tilni qimmatini oshiradi.
C. Shevaga oid so'zlarni yaratadi. D. Barcha javoblarga to'g'ri.
18. "Oh ursam to'kilar ko'zimning yoshi
O'limdan qaytarmi, bilgin, mardkishi." Ushbu bayt "Rustamxon" dostonidagi qaysi personaj tilidan aytilgan?
A. Sultonxon B. Oftoboyim
B. Rustamxon D. Huroyim
19. Javob talab qilinmaydigan, tasdiq mazmunidagi javobni o'zida yashirin ifodalaydigan gaplar qaysi?
-
-
20. Bir matndan boshqasiga ko'chirilgan parcha nima?
-
21. "Boburnoma" da necha yillik voqealar aks etgan?
-
22. Arjumand so'zining ma'nosini toping.
23. So'zlovchining tinglovchiga bo'lgan holis, ijobiy, salbiy, tantanavor, rasmiy kabi munosabatlarini ifodalaydigan gap?
24. Nutqiy uslub turlari qaysilar?
25. Ahmad Yassaviyning birinchi ustoz kim?
-

Javoblar:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
A	D	B	B	A	C	C	D	B	D	B	B	A	B	B	B	A	A

19. Ritorik so'roq gap.
20. Iqtibos
21. 50 yillik
22. Aziz, izzatli
23. Undalmali gaplar
24. So'zlashuv, ilmiy, badiiy, pulisistik, rasmiy
25. Arslonbob

X SINF ONA TILI VA ADABIYOTI II VARIANT

1. Sodda gapni aniqlang
A. Opam ishdan tez qaytdilar B. Atrof yorishgach biz yo'lga otlandik
C. Atrof yorishdi va biz yo'lga otlandik D. Qo'ng'iroq chalindi va mashg'ulotlar boshlandi
2. Tushum kelishigi belgisi qo'llanganda qanday ma'noni ifodalaydi?
A. Uslubiy farqni ifodalaydi B. Ta'kidlash ma'nosini ifodalaydi
C. Ta'kid yo'qoladi D. Obyektning bir qismini bildiradi
3. "Shad" unvoniga ega bo'lgan qahramon kim?
A. To'nyuquq C. Bilgaxoqon
B. Kultegin D. Eltarish
4. Funktsional bo'yoqdor so'zlarni toping.
A. Inson, bashar B. Jamol, bashara
B. Jujuq, bag'rim D. Kun, tun
5. "To'nyuquq" bitiktoshini kim topgan?
A. Yelizaveta Klemens, Dmitriy Klemens B. V. Tomson, V. Radlov
C. H.O'rxun T. Tekin D. N. Osim, G. Aydarov
6. Zamon shakllari nimaga muvofiq almashadi?
A. Uslubtaqozosigako'ra
B. Nutqerkinligigako'ra
7. Mumtoz adabiyotdagi tuyuq janrining asosini qanday so'zlar tashkil etadi?
A. Ma'nodosh so'zlar B. Shakldosh so'zlar
C. Paronim so'zlar D. Uyadosh so'zlar
8. Badiiy uslubda qo'llangan shevaga oid unsurlar nima maqsadga xizmat qiladi?
A. Uslubiy-estetik maqsadga xizmat qiladi. B. Adabiy til niqimmatini oshiradi.
C. Shevaga oid so'zlarni yaratadi. D. Barchajavoblarga g'iri.
9. Ahmad Yassaviyning ilk ustozini kim?
A. Ibrohim B. Arslonbob
D. Yusuf Hamadoniy C. Qorasoch momo
10. "Hikmat"lar tarkibida nechta she'r bor?
A. 140ga yaqin B. 360 ta
D. 240ga yaqin C. 500ga yaqin
11. Kelasi zamon shaklini yasovchi qaysi qo'shimcha tantavorlikni va ko'tarinlikni ifodalaydi?
A. -yap, B. -moqda
D. -ajak, -yotir C. -yap, -moqda
12. So'zlarning odatdagi tartibining o'zgartirilishi....
A. Inversiya C. Emotsionallik
B. Subyektiv ma'no D. Uslubiy bo'yoqdorlik
13. Yassaviy hikmatlarida xalq og'zaki ijodi an'analari asosida olingan obrazlar qaysilar?
A. Shanat, haqiqat B. Pir, va darvesh
C. Yo'l, rabot, karvon, o'q D. Ishq, tolib, ummat
14. Qaysi uslubda buyruq gaplar emotsionalliksiz qo'llanadi?
A. Ilmiy va rasmiy uslubda B. Faqat rasmiy uslubda
C. Badiiy va ilmiy uslubda D. Publitsistik va badiiy uslub
15. "Ul sanamkim suv yaqosida pqrdek o'turur,
G'oyati nozikligidin suv bila yutsa bo'lur." Atoyi ushbu baytida qaysi badiiy san'at turidan foydalangan?
A. Talmeh B. Tashbeh
C. Husni ta'lil D. Iyhom
16. Navoiy o'zining "Majolis un-nafois" asarida necha ijodkor haqida ma'lumot bergan?
A. 460 ta B. 458 ta

C.459 ta D. 600 ta

17. “Haq berilmas, olinur” degan jumla kimga tegishli?

A. Abdulla Qodioriy B. M. Behbudiy

D. Alisher Navoiy C. Islom Karimov

18. O'zbek tilida so'zlovchilar yer yuzida necha kishini tashkil etadi?

A. 25 milliondan ortiq B. 36 milliondan ortiq

C. 35 milliondan ortiq D. 40 milliondan ortiq

19. O'rxun-Enasoy obidalari dastlab qayerdan topilgan?

20. "Quloq solgin xon otangning tiliga,

Qozim, ketaylik-da Oqtosh eliga." "Rustamxon" dostonidan olingan ushbu parchada qanday she'riy san'at qo'llangan?

21. O'zlashtirma gap qaysi gap bilan ma'nodosh bo'la oladi?

22. "qo'llanma bo'lsin deb, har bir qabilaning o'ziga xos xususiyatlariga qiyosiy qoidalar tuzdim." Mazkur jumla kimga tegishli?

23. Alisher Navoiy haqida "Hech kim turkiy she'rni undan yaxshiroq ayta olmagan va nazm durlarini undan yaxshiroq socha olmagan" degan fikrni kimaytgan?

24. Alisher Navoiyning tarixiy-memuar ruhdagi yozilgan asari qaysi

25. Olagiat bu.....

JAVOBLAR:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
A	B	B	A	A	B	A	B	D	D	D	A	C	C	B	C	B	C

19. O'rxun-Selenga, To'li daryolari atroflaridan.
20. Nido
21. Ko'chirma gapli qo'shma gap bilan ma'nodoshlik hosil qiladi
22. Mahmud Koshg'ariy
23. Hakimshoh Qazviniy
24. "Vaqfiya", "Xamsat ul-mutahayyirin"
25. Og'irlik